

El congost del Cairat i la Puda

Situat al terme d'Esparreguera, al límit amb el de Collbató i amb el d'Olesa de Montserrat, en formar part del Geoparc el terme de Collbató també hi limita aquest indret. Es localitza totalment al Baix Llobregat, però dintre dels sectors que podríem considerar de la Catalunya Central i que es podrien integrar dintre del Geoparc de la Catalunya Central.

És una zona d'una gran complexitat geològica, a través de la qual s'ha obert pas el Llobregat. El paratge es situa al límit entre la Depressió Geològica de l'Ebre i la Serralada Prelitoral Catalana, just a l'indret on els materials cenozoics de la primera -concretament uns materials sorrencs rogencs del Paleocè, amb una antiguitat d'uns 60 milions d'anys-són encavalcats pels terrenys mesozoics de la segona, concretament pels materials carbonatats triàsics d'uns 230 milions d'anys.

El Llobregat, en aquest indret situat a la part alta del congost, va discorrent entre afloraments dels materials mesozoics del Triàsic, primer dels carbonatats del Muschelkalk i després dels sorrencs del Buntsandstein. Més avall, prop de la sortida del congost el riu arriba a l'antic balneari de la Puda, per on apareixen materials més antics encara, del Paleozoic, concretament de l'Ordovicià, d'un antiguitat d'uns 480 milions d'anys. En un curt trajecte d'uns 2 km de congost, el riu descendeix en el temps uns 420 milions d'anys. És un indret d'una extraordinària bellesa i alhora d'una gran complexitat estructural. En diferents indrets es pot veure l'encavalcament dels terrenys mesozoics triàsics sobre els cenozoics.. A més, aquesta estructura es repeteix dues vegades. En molts indrets, es poden veure els materials més joves, per sota dels més moderns. Aquests materials es troben summament fracturats i aquestes fractures han donat lloc a la surgència de les aigües pudentes del balneari, del qual parlarem en una altra ocasió; així com de la important falla que limita la Serralada Prelitoral Catalana amb la Depressió Prelitoral Catalana.

[despiece]**Nom del paratge:** Congost del Cairat i la Puda o simplement congost del Cairat.

Situació: Terme municipal d'Esparreguera, molt proper al terme de Collbató.

Situació geològica: Es situa plenament dintre de la Serralada Prelitoral Catalana, que en aquest indret es travessada pel riu Llobregat. L'extrem Nord, es situa al contacte, per encavalcament de la Serralada sobre la Depressió Geològica de l'Ebre.

Importància geològica: Aquest congost permet fer una bona observació de l'estructura de la Serralada Prelitoral i dels seus límits amb les dues depressions que la limiten.

Materials geològics: Com que el congost té un recorregut de 2 km, els materials van variant. Cap al Nord hi ha els nivells de sorrenques cenozoiques del Paleocè. Durant bona part del recorregut, es fan palesos els nivells carbonatats del Triàsic Mig.

Edat de formació: Pel que fa a la Serralada, cal situar-la durant el Plegament alpí, fa uns 50-60 milions d'anys. L'establiment de la xarxa fluvial i del congost és molt més recent.

Curiositats: Prop d'aquest indret, hi ha el paratge de Sant Salvador de les Espases, del qual vam parlar el desembre del 2017, i també hi ha el paratge de la Puda, del qual parlarem properament. [despiece]